

Bestemmelsen svarer til den danske arbejdsmiljølovs § 33 a.

Til nr. 18

Til § 31

Bestemmelsen svarer til den danske arbejdsmiljølovs § 37.

Bestemmelsens formål er at gøre det klart, at bygherren ligesom de andre aktører på arbejdsmiljøområdet også har pligt til at medvirke til, at et bygge- og anlægsarbejde kan gennemføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. § 31, stk. 2, er således en udvidelse af bygherrens ansvar efter arbejdsmiljølovgivningen. Bygherren skal bl.a. sikre, at hans pligter efter arbejdsmiljøloven iagttages samt, at hans krav til f.eks. plan, tid, ressourcer, arkitektur, materialevalg og andre forhold af betydning for arbejdsmiljøet er forenelige med arbejdsmiljølovgivningen. Dette vil f.eks. ikke være tilfældet, hvis bygherren kræver, at der anvendes ulovlige stoffer ved maling af byggeriet.

Bestemmelsen, der er rettet mod alle bygherrer, herunder også private boligejere, der agerer som bygherrer på egen bolig til eget brug, har til formål at præcisere ansvarsfordelingen mellem bygherre og arbejdsgiver. Efter arbejdsmiljøloven er det arbejdsgiveren, der har den direkte pligt, og dermed det strafferetlige ansvar for udførelsen af arbejdet. Pligten for bygherrer er et særligt medvirkningsansvar, der er koncentreret om, at der ikke direkte eller indirekte må lægges hindringer i vejen for arbejdsgiverens muligheder for, at arbejdet kan udføres forsvarligt, f.eks. ved at bestemme anvendelsen af farligt materiale eller uforsvarlige udførelsesmåder.

Med dette særlige medvirkningsansvar tilstræbes en klar ansvarsfordeling mellem bygherre og arbejdsgivere, således at der ikke er tvivl om, at det er arbejdsgiveren, der har hovedansvaret. Den klare ansvarsdeling skal sikre, at der ved gennemførelsen af en eventuel retssag mod arbejdsgiveren ikke opstår usikkerhed med hensyn til, om overtrædelsen skyldes arbejdsgiverens eller bygherrens forhold.

For så vidt angår strafansvaret efter § 31, stk. 1, vil Arbejdstilsynet i forhold til private boligejere, der agerer bygherrer på mindre byggeri på egen bolig til eget brug, administrere bestemmelsen således, at Arbejdstilsynet kun vil indgive politianmeldelse, såfremt vedkommende direkte giver ordre om at handle i strid med klare regler på området.

Forslaget medfører ingen ændringer i arbejdsgiverens ansvar efter den grønlandske arbejdsmiljølov.

Til § 31, stk. 2

§ 31 foreslås ændret således, at bygherren alene er pligtsubjekt i relation til de pligter, der er opregnet i § 31. Med forslaget er det således ikke længere muligt at overdrage bygherreansvaret til andre. Endvidere præciseres planlægningsforpligtelsen.

Ved bygherre forstås i arbejdsmiljølovgivningens forstand den for hvis regning, der udføres et bygge- og/eller anlægsarbejde. Det vil typisk være:

- virksomheder
- offentlige eller private institutioner
- kommuner
- organisationer
- pensionskasser
- boligselskaber
- forsyningsselskaber.

Den, der lader bygningen opføre, anses for bygherren. F.eks. hvis en entreprenør for egen regning opfører en bygning med salg for øje, eller der er truffet aftale om, at brugeren af bygningen først køber denne efter færdiggørelsen, er det i begge tilfælde entreprenøren, der er bygherre. Det har i den forbindelse ingen betydning, at den kommende køber af bygningen har stillet funktions- eller designkrav til bygningen.

Tilsvarende gælder for lejerstyret byggeri, dvs. ved opførelse af bygninger, hvor den fremtidige lejer kan stille en række krav vedrørende bygningen og dens indretning. Her er det ejer af bygningen (udlejer), der anses for bygherre, uanset om lejer formulerer kravene til byggearbejderne.

Formålet med ændringen er at placere pligten og det tilhørende ansvar hos den, der har den reelle mulighed for at sikre, at arbejdsmiljølovgivningens krav til planlægning, afgrænsning og koordinering, som er forudsætningen for et forsvarligt arbejdsmiljø ved bygge- og anlægsarbejde, varetages. Ved at placere pligten og ansvar alene hos et pligtsubjekt opnås endvidere en klarhed og gennemskelighed af ansvarsforholdene på bygge- og anlægsområdet mellem på den ene side bygherren og på den anden side de enkelte arbejdsgivere. Der opnås endvidere, at ansvaret for koordinering m.v. prioriteres højt. Når der således ikke gives mulighed for at henskyde eller fordele ansvaret til flere, formindskes risikoen for, at ansvaret ikke kan placeres og gøres gældende.

Bestemmelsen berører ikke arbejdsgiverens pligter og ansvar efter den grønlandske arbejdsmiljølovgivning. Den enkelte arbejdsgiver har som hidtil fuldt ud ansvaret for, at lovgivningen overholdes i forhold til egne ansatte både på og uden for byggepladsen. Bestemmelsen medfører heller ingen ændringer i arbejdsgivernes pligt til at samarbejde, hvor flere ar-